

Utrikesdepartementet:
Josa Kärre
Lisa Bjuggstam
Mattis Persson

19 mars 2025

Finansdepartementet:
Pierre Herges
Peter Nowén Wirkkala
Ellen Sandahl

FfD4: synpunkter på första utkastet inför första intersessionella förhandlingsmötet (24-28 mars)

Inför förhandlingssessionen nästa vecka delas här några övergripande synpunkter om Sveriges och EU:s roll i förhandlingarna, dels ett antal synpunkter på det förhandlingsutkast som delades den 17 mars. Detta dokument ska ses som en komplettering av synpunkterna på nollutkastet som skickats in till tidigare.

Övergripande synpunkter

Vi har tagit del av civilsamhällets rapportering om olika länders agerande och uttalande under prep com 3 i februari, och måste säga att vi är förvånade och bekymrade över EU-ländernas agerande. Å ena sidan är det övergripande budskapet att det är viktigt att Sevilla levererar ett ambitiöst resultat, å andra sidan utgörs merparten av EU:s kommentarer av förslag till strykningar och begränsningar – även på områden där EU ännu inte har någon position. Facilitatorerna har ändå valt att behålla en rad substantiella skrivningar från det första utkastet, vilket vi välkomnar.

FfD4 kommer i en turbulent period, med flera pågående kriser som ökar behovet av utvecklingsfinansiering, samtidigt som biståndet skärs ned drastiskt, främst men inte enbart av USA. Vi kommer självklart att argumentera för ökade biståndsnivåer, men med tanke på den globala trenden med sjunkande biståndsnivåer är det viktigaste budskapet från oss att FfD4 måste leda till strukturella, transformativa beslut som kan öka låg- och medelinkomstländernas inflytande, skapa bättre och rättvisare former för hantering av internationella skulder, och öka låg- och medelinkomstländers möjligheter att beskatta internationella företag genom att stärka det internationella skattesamarbetet. Det innebär att Sverige och EU måste vara beredd att ompröva sina positioner på de områdena. Vi vill också påpeka att det finns flera skäl att, i den geopolitiskt turbulenta tid, lyssna på och bygga allianser med andra än USA.

Vid ett digitalt dialogmöte mellan å ena sidan CSOs, å andra sidan EU-kommissionens och EU-länders New York-delegationer måndag 17 mars betonade flera EU-företrädare att FfD4 ska vara ambitiöst, men också realistiskt, och att EU inte kan lova finansiellt stöd som man sedan inte kan

leverera. Vi håller helt med, och vill i det sammanhanget betona att beslut på systemnivå inte har budgetkonsekvenser för EU-länderna.

Vi noterar att första utkastet, i jämförelse med noll-utkastet, innehåller en rad skrivningar som stärker Bretton Woods-institutionernas roll. USA har ett oproportionerligt stort inflytande över dessa institutioner, och i en tid av stor osäkerhet om USA:s agerande vill vi vill varna för att ytterligare stärka deras roll.

Synpunkter på första utkastet

Vid några tillfällen upprepar vi synpunkter som tidigare framförts i relation till nollutkastet som framfördes

Domestic public resources

Inte minst med tanke på USA:s agerande under förhandlingarna om en skattekonvention (de lämnade mötet) verkar det inte vara möjligt att få konsensus om skatteregler i vare sig OECD eller FN, men förhandlingarna om FN:s skattekonvention är ett stort steg framåt när det gäller inkludering, transparens och legitimitet för att utforma skatteregler. EU bör välkomna detta, bland annat genom att godkänna det förhandlingsmandat som antagits för konventionen. Vi vill därför se en betydligt starkare formulering av paragraf 23 b.

Det är också viktigt att FfD-texten inte öppnar upp kompromissformuleringar som överenskommits i de förhandlingarna (exempelvis formuleringar om suveränitet).

Det är viktigt att behålla formuleringar om progressiva skatter och skattesystemets betydelse för jämställdhet/gender (22 e och g)

Vi välkomnar varmt starkt de nya skrivningarna om:

- beskattning av naturresurser (22 f).
- att länder ska integrera socialt grundskydd (syftar på ILO:s rekommendation 202 om social protection floors) i nationella planer och strategier (22 j). Målet om att expandera täckningen med två procent per år är däremot inte prioriterat, då det inte är brett förankrat och vi inte är övertygade om att det är det mest strategiska målet just nu.
- åtagandet om att stödja medier och civilsamhällesorganisationer som granskar och avslöjar illicit financial flows (24b).

Domestic and international private business and finance

Act Svenska kyrkan har arbetat aktivt med frågan om blandfinansiering¹, vilket utgör utgångspunkten för följande kommentarer.

Vi välkomnar den nyanserade beskrivningen av den roll som internationella privata investeringar spelar i finansieringen av utveckling, och konstaterandet att högt ställda förhoppningar inte har infriats i praktiken (para 26). Vi påminner här om att Indermit Gill, chefsekonom vid Världsbanken har påpekat att "Since 2022, foreign private creditors have extracted nearly \$141 billion more in debt-

¹ Act Svenska kyrkan (202) [Blended finance: finding its right place, discussion paper march 2020](#)

Svenska kyrkan

service payments from public-sector borrowers in developing economies than they have disbursed in new financing”.²

Vi välkomnar paragraf 28 g, i synnerhet åtagandet om att “evaluate how different blended finance structures affect developmental outcomes under different circumstances and to facilitate investment”.

Vi saknar ett åtagande om konstruktivt engagemang för UN Treaty on Business and Human Rights, vilket EU bör kunna stödja, inte minst med tanke på att EU nyligen antagit ett eget direktiv på samma område (corporate sustainability due diligence directive, CSDDD).

International development cooperation

Paragraf 31 a om ODA-åtaganden är nu mycket svagt, och vi stöder den långa rad länder som kräver större åtaganden. Vi vill samtidigt peka på en avgörande formulering som måste finnas kvar: “...while preserving the concessional character of flows reported as ODA”.

Formuleringen i 31 q om att länka utvecklingssamarbete till utvecklingsmått ”bortom BNP” fick brett stöd från många låg- och medelinkomstländer, och bör behållas.

Paragraf om utvecklingseffektivitet är viktig, i synnerhet a, b och e. Vi vill samtidigt betona att detta är åtaganden som EU har gjort under lång tid, men inte levt upp till.

IDC-avsnittet saknar helt referenser till finansiering för jämställdhet/gender equality.

Formuleringarna om additionalitet måste finnas kvar och stärkas i paragraf 34 om klimatfinansiering. Vi välkomnar särskilt förslaget om att inrätta en arbetsgrupp för att förbättra rapporteringen av klimatfinansiering och bistånd, vilket skulle kunna motverka den dubbelrapportering som ofta sker idag (34 d).

International trade as an engine for development

Vi välkomnar paragraf 36 h-j om policy space, men beklagar starkt att den explicita referensen till livsmedelstrygghet har försvunnit. Vi välkomnar också paragraf 39 om handel med kritiska mineraler och råvaror, i synnerhet 39 b) om ramverk för spårbarhet, transparens och ansvarsutkrävande i värdekedjan.

Debt and debt sustainability

Vi uppskattar EU:s budskap på prep com i februari om hur central skuldfrågan är, och ambitionsnivån på detta område måste vara hög. Men vi ser inte att det budskapet stämmer överens med reaktionerna på de reformförslag som skuldkapitlet innehåller. Debt swaps, climate clauses och förstärkningar av Common Framework räcker helt enkelt inte, det är inte en hög ambitionsnivå. Det måste finnas en ärlighet om vad som fungerar och inte, och en öppenhet för att utvärdera skuldarkitekturen där alla parter sitter med vid bordet.

Vi välkomnar särskilt paragraf 43e om en mellanstatlig grupp som ska arbeta med en reformering av debt architecture. Vi förstår att detta inte är EU:s ståndpunkt, men vi kan inte se hur att öppna en

² Se förordet till World Bank (2024), *International Debt Report 2024*. [International Debt Report 2024](#)

inkluderande process för att diskutera vilka reformer som måste genomföras för att förbättra skuldarkitekturen kan vara hotande för EU.

Förslaget stöds av AOSIS, African Group och bland annat Egypten, Pakistan, Nigeria, Kuba Brasilien. Vi noterar också att bland Kinas många förslag till strykningar i skuldavsnittet fanns inte en strykning av förslaget till mellanstatlig process.

Vi välkomnar särskilt följande förslag, som bör kunna inrymmas inom ramen för den mellanstatliga process som föreslås i paragraf 43 e:

- tillsättande av arbetsgrupp i FN om ansvarsfull ut- och inlåning (para 41a)
- centralt skuldregister för ökad transparens (41c), även om vi menar att det bör placeras under FN snarare än Världsbanken.
- utökad utlåning i lokala valutor (41e)
- stärka åtgärder mot korrupt ut- och inlåning, inklusive protokoll i konventionen mot korruption (UNCAC) (41f).
- stärka plattformar för låntagarländer (41 f)
- utformning av en "model law on debt restructuring" (43 b)

International financial architecture and systemic issues

Skrivningarna i kapitlet är generellt alltför svaga för att säkerställa reella förändringar – vilket bristen på resultat av decenniernas diskussioner och förhandlingar om förändrade kvoter i IMF är ett tydligt tecken på. Den nuvarande texten i kapitlet om systemfrågor riskerar dessutom att reducera FN:s roll i den globala ekonomiska arkitekturen, vilket innebär att IMF:s och Världsbankens roll förstärks. Vi menar att mervärdet av ett FfD-avtal är att det har makten att hantera den internationella finansiella arkitekturen i sin helhet på ett sätt som inte någon enskild institution kan. Arbete som leds av FN kan i detta avseende inte ses som dubbelarbete.

Vi stöder därför uppmaningen från gruppen av minst utvecklade länder, Brasilien och andra att inrätta en högnivåkommission vid FN för att ta fram konkreta förslag till reformer av governance i International Financial Institutions. Med tanke på vad vi skrivit ovan om EU:s behovet av att alliera sig med andra än USA väddar vi om att Sverige inte motsätter sig sådana förslag när de läggs på bordet igen under kommande förhandlings-sessioner.

Vi välkomnar skrivningen om att stödja länder att upprätthålla sociala utgifter under kriser (47 f).

I den mycket viktiga frågan om nya regler ("playbook") för utgivningen av SDR (paragraf 47 i) beklagar vi att den tidigare formuleringen "SDR allocations that respond specifically to the needs of countries during future and shocks" har försvunnit.

Paragraf 48 om kreditvärderingsinstitut, men vill påpeka att förutom reglering på nationell nivå (som nämns i 48f) så finns ett behov av att diskutera reglering också på internationell nivå.